

[Udenrigsministeren.]

stillende løsning af betalingsspørgsmålet vedrørende de fredsbevarende operationer; men jeg må erkende, at arbejdet i dette udvalg hidtil er gået langsomt, og at der tilsyneladende ikke er opnået særlig store fremskridt i retning af tilnærmelse mellem de divergerende synspunkter.

Hr. Per Federspiel gjorde derefter nogle bemærkninger mere i almindelighed, må jeg vel sige, om grundlaget for og udformningen af dansk udenrigspolitik. Jeg ved ikke helt, i hvilken udstrækning jeg skulle tage dem som komplimenter, og i hvilken udstrækning jeg skulle tage dem som kritik; jeg havde fornemmelsen af, at det var lidt af begge dele. Hr. Per Federspiel pegede i den forbindelse på et spørgsmål, som også andre indlæg i debatten har berørt, nemlig udformningen af vor udenrigspolitik i samarbejde med de lande, som vi i øvrigt på den ene eller den anden måde står i samarbejde med — det kan være de nordiske lande, det kan være Europarådets lande, det kan være NATO-landene, eller det kan måske være andre grupper af lande, som vi på en eller den anden måde har et samarbejde med vedrørende specielle spørgsmål.

I den forbindelse blev spørgsmålet om behandlingen af apartheidensagen i FN draget frem. Hertil vil jeg gerne sige, at jeg for mit vedkommende er en stærk tilhænger af, at vi både har et så intimt nordisk samarbejde om udenrigsproblemerne og et så intimt samarbejde med vore NATO-allierede og med vore kollegaer inden for Europarådets kreds som overhovedet muligt. Vi har fra dansk side taget initiativet til f. eks., at der på visse afgørende sikkerhedspolitiske områder fandt drøftelser sted imellem NATO-landene, som var repræsenteret på FNs generalforsamling, for at være med til at sikre en sådan overensstemmelse, så vidt det var gørligt, mellem vore synspunkter.

Men man må gøre sig klart, at i de internationale forsamlinger må man af og til handle hurtigt. Jeg siger ikke dette for at undskylde det, der skete med hensyn til apartheidafstemningen på den sidste generalforsamling i FN, men vi kommer af og til til at stå over for situationer, hvor der må handles hurtigt, og hvor det ikke er muligt, hverken tidsmæssigt eller fysisk at gennemføre en konsultation med alle de lande, som

vi gerne ville konsultere med; og jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg har indtrykket af, at der er andre lande i den kreds, vi gerne vil tale med, som måske ikke altid er så interesseret i at komme til at samtale om den politik, der skal udformes. Og jeg må også have lov til at pege på — og det tror jeg nok vi skal tage med i betragtningen, når vi vurderer dette spørgsmål — at vil man have en mere effektiv konsultationsfremgangsmåde, hvor vi på forhånd drøfter, hvad vi agter at gøre, i håbet om, at vi kan blive enige, eller at vi i hvert fald i udformningen af vore udtalelser kan undgå at genere hinanden, så betyder en sådan konsultationsfremgangsmåde også, at der rent faktisk må tages et vist hensyn til det, der sker under konsultationen.

Jeg siger det, fordi der ofte i den offentlige debat gør sig den opfattelse gældende — jeg siger ikke, det gælder for de medlemmer af tinget, som har rejst spørgsmålet — at hele problemet bare drejer sig om, at Danmark kan komme til at gøre sine synspunkter og sin indflydelse gældende. Men man må jo forstå, at det samtidig betyder, at vi bliver forpligtet på tilsvarende måde, som vi forventer de andre er forpligtede, og da vi som regel er de små i spillet, kan det betyde, at vi somme tider bliver udsat for en pression, som vi kan sige vi selv har fremkaldt. Jeg siger altså ikke dette for at undervurdere betydningen af, at vi får sådanne kontakter; jeg tror, det er hensigtsmæssigt — jeg tror på lang sigt måske især hensigtsmæssigt for et lille land som Danmark.

Hr. Per Federspiel gjorde dernæst nogle bemærkninger om spredningen af vor aktivitet og fandt ud af, at vi måske var så aktive nu eller forsøgte at være så aktive, at vi svigter vor sikkerhedspolitik og vor europæiske politik.

Med hensyn til sikkerhedspolitikken forstår jeg ikke, hvad hr. Per Federspiel siger til. Jeg mener ikke, vi svigter i vor sikkerhedspolitik, sådan som den er fastlagt igennem vort medlemskab af NATO. Jeg mener ikke, at vi på nogen måde hverken har været mindre aktive i vor deltagelse i NATO-arbejdet eller i gennemførelsen af de forpligtelser, vi har i forhold til NATO-arbejdet, end på tidligere tidspunkter. Hvis hr. Per Federspiel siger til, at vi i visse pro-